

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PENKTOSIOS KARTOS JUDRIOJO RYŠIO (5G) PLĖTROS 2020–2025 M. GAIRIŲ PATVIRTINIMO

2020 m. birželio 3 d. Nr. 577

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 4 straipsnio 1 dalimi ir atsižvelgdama į 2016 m. rugsėjo 14 d. Europos Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos 5G veiksmų planas“ (COM(2016) 588 *final*), Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Lietuvos Respublikos penktosios kartos judriojo ryšio (5G) plėtros 2020–2025 m. gaires (toliau – Gairės) (pridedama).

2. Pavesti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai įgyvendinti Gairių nuostatas.

3. Pasiūlyti Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai ir Lietuvos savivaldybių asociacijai dalyvauti įgyvendinant Gairių nuostatas.

Ministras Pirmininkas

Saulius Skvernelis

Susisiekimo ministras

Jaroslav Narkevič

LIETUVOS RESPUBLIKOS PENKTOSIOS KARTOS JUDRIOJO RYŠIO (5G) PLĖTROS 2020–2025 M. GAIRĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos Respublikos penktosios kartos judriojo ryšio (5G) plėtros 2020–2025 m. gairių (toliau – Gairės) tikslas – užtikrinti efektyvią ir sparčią penktosios kartos judriojo ryšio (toliau – 5G ryšys) plėtrą Lietuvoje iki 2025 metų.

2. Gairėse nustatyti 5G ryšio plėtros etapai, identifikuotos ir apibrėžtos techninės, teisinės ir organizacinės priemonės, kurias įgyvendinus būtų sudarytos palankios sąlygos Lietuvoje diegti ir plėtoti 5G ryšį.

3. 5G ryšys – tai judriojo ryšio evoliucijos procese sukurta ir standartizuota technologija, kurios kokybiniai rodikliai – ypač didelis pralaidumas, maža delsa bei plačios pritaikymo galimybės. 5G ryšys suteiks aukštesnio lygio ryšio paslaugų kokybę ne tik pavieniams vartotojams, bet ir leis į tinklą sujungti daiktus ir taip dar labiau išplėsti daiktų interneto (angl. *Internet of things*) bei įrenginių tarpusavio sąveika grindžiamų įrenginių (angl. *Machine to machine, M2M*) pritaikymo galimybes. Būsima 5G ryšio infrastruktūra bus pritaikoma daugeliui sektorių, pvz., transporto, logistikos, sveikatos priežiūros, energetikos, gamybos ir pan.

4. Gairės parengtos atsižvelgiant į 2016 m. rugsėjo 14 d. Europos Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Junglumas – bendrosios skaitmeninės rinkos pagrindas. Kelias į Europos gigabitinę visuomenę“ (COM(2016) 587 *final*), 2016 m. rugsėjo 14 d. Europos Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos 5G veiksmų planas“ (COM(2016) 588 *final*), Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos Ryšių infrastruktūros ir paslaugų politikos darbo grupės 2019 m. balandžio 11 d. ataskaitą „Kelias į 5G tinklus“.

5. Gairėse vartojamos santrumpos:

5.1. 2G arba GSM (angl. *Global System Mobility*) – seniausia iki šiol veikianti judriojo ryšio technologija;

5.2. 3G arba UMTS (angl. *Universal Mobile Telecommunication standard*) – trečiosios kartos judriojo ryšio technologija;

5.3. 4G arba LTE (angl. *Long Term Evolution*) – ketvirtosios kartos judriojo ryšio technologija;

5.4. 5G – penktosios kartos judriojo ryšio technologija.

6. Gairėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatyme.

7. Daugelis pažangiausių pasaulio valstybių skuba pasinaudoti 5G ryšio privalumais, inicijuodamos bandymus, o vėliau ir komercinių paslaugų, pagrįstų 5G ryšiu, teikimą. Šiuo metu komercinės 5G ryšio paslaugos vartotojams yra prieinamos Jungtinėse Amerikos Valstijose, Pietų Korėjoje, Kinijoje, Suomijoje, Didžiojoje Britanijoje, Italijoje, Ispanijoje ir kt. Šiuo metu 11 Europos Sąjungos valstybių narių yra paskelbusios nacionalinius 5G ryšio diegimo veiksmų planus. Europos Sąjungos valstybių narių ir pasaulinei 5G ryšio plėtros pažangai stebėti Europos Komisija parengė įrankį „European 5G Observatory“¹.

¹ www.5Gobservatory.eu

8. Svarbu, kad 5G ryšio sistemų ir tinklų plėtrai būtų efektyviai panaudotos investicijos ir 5G ryšys būtų pradėtas diegti ir plėtojamas Gairių 10 punkte numatytais etapais, tai leistų sukurti kuo didesnę pridėtinę vertę, užtikrinti visuomenės saugą. 5G ryšio įdiegimas ypač svarbus norint paspartinti ekonomikos augimą, valstybės tarptautinį konkurencingumą, naujų darbo vietų kūrimą, taip pat informacinės visuomenės ir inovacijų plėtrą.

9. Gairės įgyvendinamos pagal jų priede „Lietuvos Respublikos penktosios kartos judriojo ryšio (5G) plėtros 2020–2025 m. gairių priemonių planas“ (toliau – Gairių priemonių planas) nustatytus uždavinius, priemones ir įgyvendinimo terminus.

II SKYRIUS 5G RYŠIO PLĖTROS ETAPAI

10. Siekiant užtikrinti tolygią, ekonomiškai pagrįstą ir efektyvią 5G ryšio plėtrą numatoma, kad 5G ryšys Lietuvoje turi būti pradėtas diegti 2021 m. ir plėtojamas visoje valstybės teritorijoje pradedant didžiausiais miestais ir strateginiais valstybės objektais. Iki 2025 m. itin sparčiu judriuojų ryšiu numatoma padengti svarbiausius sausumos transporto koridorius ir miestų teritorijas. Siekiama, kad 5G ryšys pirmiausia turėtų būti plėtojamas (pradėtos teikti komercinės 5G ryšio paslaugos):

10.1. iki 2022 m. bent viename iš penkių didžiausių pagal gyventojų skaičių Lietuvos Respublikos miestų – Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ar Panevėžyje;

10.2. iki 2023 m. penkiuose didžiausiuose pagal gyventojų skaičių Lietuvos Respublikos miestuose;

10.3. iki 2025 m. miestų teritorijose, tarptautiniuose sausumos transporto koridoriuose („Via Baltica“, „Rail Baltica“) ir kituose magistraliniuose automobilių keliuose ir valstybinės reikšmės magistralinėse geležinkelio linijose, oro ir jūrų uostuose.

III SKYRIUS 5G RYŠIO TINKLŲ DIEGIMO TECHNINIŲ SĄLYGŲ SUDARYMAS

11. Viena iš svarbiausių judriojo ryšio, taip pat ir 5G ryšio, tinklų diegimo sąlygų yra valstybės valdomo išteklių – radijo dažnių – naudojimas. Kadangi Lietuvoje iki šiol teikiamos ir senesnių judriojo ryšio kartų – 2G, 3G, 4G judriojo ryšio paslaugos, kurioms teikti radijo dažniai (kanalai) yra paskirti ir naudojami, naujam judriojo ryšio tinklui diegti ir plėtoti reikalingi papildomi radijo dažniai.

12. Radijo spektro politikos grupė (toliau – RSPG), įsteigta 2002 m. liepos 26 d. Europos Komisijos sprendimu 2002/622/EB dėl Radijo spektro politikos grupės įsteigimo, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. birželio 11 d. Europos Komisijos sprendimu 2019/C 196/08, 2016 m. lapkričio 9 d. priėmė ir paskelbė nuomonę „Dėl radijo spektro, susijusio su naujos kartos belaidėmis radijo ryšio sistemomis (5G), aspektų“ (RSPG16-032 *final*) (toliau – RSPG nuomonė), kurioje nustatė radijo dažnių juostas, geriausiai tenkinančias naujos kartos judriojo ryšio poreikius. RSPG nuomone, pagrindinė radijo dažnių juosta 5G ryšio technologijos pagrindu teikiamoms paslaugoms Europoje diegti yra 3400–3800 MHz radijo dažnių juosta (toliau – 3,5 GHz radijo dažnių juosta). 3,5 GHz radijo dažnių juosta yra suderinta Europos Sąjungos mastu judriojo ryšio tinklams ir tinkama 5G ryšio technologijai diegti. Siekiant užtikrinti plačią teritorinę ir pastatų vidaus patalpų 5G ryšio aprėptį, reikalingas žemesnis nei 1 GHz radijo dažnių spektras. RSPG nuomone, šiam tikslui tinkama ir suderinta Europos Sąjungoje 694–790 MHz radijo dažnių juosta (toliau – 700 MHz radijo dažnių juosta). Taip pat RSPG nuomonėje pažymėta, kad didesnio dažnio nei 24 GHz radijo dažnių juostų, tinkamų 5G ryšiui diegti, yra nemažai, tačiau RSPG, atsižvelgdama į praktinius aspektus ir siekdama atkreipti judriojo ryšio pramonės (įrangos gamintojų) dėmesį, Europoje rekomenduoja naudoti 24,25–27,5 GHz radijo dažnių juostą (toliau – 26 GHz radijo dažnių juosta). RSPG nuomone, 31,8–33,4 GHz, 40,5–43,5 GHz ir 66–71 GHz radijo dažnių juostos suderinamos su 5G ryšio sistemomis ilgalaikėje perspektyvoje ir turėtų būti toliau tiriamos.

13. Radijo dažnių paskyrimo iš 3,5 GHz ir 26 GHz radijo dažnių juostų terminas nustatytas 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/1972, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas (nauja redakcija), 54 straipsnio 1 dalyje – šie radijo dažniai (kanalai) Europos Sąjungos valstybėse narėse turi būti paskirti iki 2020 m. gruodžio 31 d., išskyrus 54 straipsnio 2 dalyje numatytas išimtis, pagal kurias terminas gali būti pratęstas.

14. Siekiant sudaryti palankias sąlygas naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 700 MHz ir 3,5 GHz radijo dažnių juostų, ypač Lietuvos pasienio teritorijose, reikia su Europos Sąjungai nepriklausančiomis kaimynėmis valstybėmis sudaryti susitarimus dėl tarpvalstybinio radijo dažnių (kanalų) koordinavimo ir radijo dažnių, skirtų judriajam ryšiui diegti, naudojimo bei elektromagnetinio suderinamumo.

15. Siekiant pradėti naudoti 700 MHz radijo dažnių juostą, reikia ją pertvarkyti, kaip numatyta Skaitmeninės televizijos diegimo Lietuvoje modelio apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. lapkričio 25 d. nutarimu Nr. 1492 „Dėl Skaitmeninės televizijos diegimo Lietuvoje modelio aprašo patvirtinimo“. 700 MHz radijo dažnių juostą siekiama atlaisvinti iki 2020 m. birželio 30 d., tačiau kol su Europos Sąjungai nepriklausančiomis kaimynėmis valstybėmis nėra suderinta šios radijo dažnių juostos naudojimo paskirtis, šios radijo dažnių juostos naudojimo galimybės yra labai ribotos. Vis dėlto numatoma, kad 700 MHz radijo dažnių juostos panaudojimo terminas bus suderinamas su 2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo (ES) 2017/899 dėl 470–790 MHz dažnių juostos naudojimo Sąjungoje 1 straipsnio 1 dalyje nurodytu terminu su jo atidėjimu dvejiems metams, t. y. iki 2022 m. birželio 30 d.

16. Turi būti siekiama 700 MHz ir 3,5 GHz radijo dažnių paskyrimą vykdyti vienu metu – vadovaujantis Elektroninių ryšių įstatymo 52 straipsnio 1 dalies 3 punktu, paskelbti radijo dažnių kanalų aukcioną (Gairių priemonių plano 1.1 ir 1.2 papunkčiai).

17. Vadovaudamasi Elektroninių ryšių įstatymo 37 straipsnio 6 dalies nuostata ir įgyvendindama Europos Sąjungos strateginius junglumo tikslus, valstybė plėtoja viešąją sparčiojo plačiajuosčio ryšio infrastruktūrą kaimiškose vietovėse, siekdama sumažinti skaitmeninę atskirtį ir sudaryti sąlygas visiems šalies gyventojams turėti galimybę gauti pažangias ir kokybiškas elektroninių ryšių paslaugas. Siekiama, kad visoje šalies teritorijoje būtų prieinamas naujos kartos interneto prieigą atitinkantis ryšys, užtikrinantis 30 Mbps ir didesnę duomenų perdavimo spartą.

18. Naujos kartos interneto prieigos neturinti namų ūkių dalis yra plačiai pasiskirsčiusi didelėje šalies teritorijoje. Atsižvelgiant į tai, kad privačios investicijos į naujos kartos interneto infrastruktūros plėtrą nėra ekonomiškai patrauklios, todėl panaudojant Europos Sąjungos fondų ir valstybės biudžeto lėšas viešosios įstaigos „Plačiajuostis internetas“ įgyvendinamas Naujos kartos interneto prieigos infrastruktūros plėtros projektas (toliau – projektas). Įgyvendinant projektą toliau plėtojama naujos kartos interneto prieigos infrastruktūra baltosiose teritorijose, kuriose rinka negali užtikrinti šios infrastruktūros plėtros ir sparčiojo interneto ryšio paslaugų teikimo, statomi ryšio bokštai ir tiesiamos šviesolaidinių kabelių linijos. Baltosiose teritorijose planuojama pastatyti apie 140 ryšio bokštų ir nutiesti apie 1 465 km šviesolaidinių kabelių linijų, prijungti pastatytus naujus ryšio bokštus ir apie 430 esamų infrastruktūros objektų (ryšio bokštų, kabelinės infrastruktūros objektų ir pan.).

19. Įgyvendinant projektą atokiose Lietuvos vietovėse sukurta tvari elektroninių ryšių infrastruktūra prisidės prie sparčiojo plačiajuosčio ryšio, įskaitant ir 5G ryšį, plėtros ir tikslo aprėpti kuo didesnę namų ūkių skaičių įgyvendinimo (Gairių priemonių plano 1.3 papunktis).

20. Šiuo metu galiojantis teisinis reglamentavimas dėl radiotechninių objektų elektromagnetinės spinduliuotės stebėsenos vykdymo neatitinka elektroninių ryšių technologijų pažangos. Siekiant įvertinti 5G ryšio sistemų technologinius aspektus ir užtikrinti tinkamą radiotechninių objektų įrengimo planavimą ir stebėseną, kyla poreikis peržiūrėti ir tobulinti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro tvirtinamą Radiotechninio objekto radiotechninės dalies projekto ir elektromagnetinės spinduliuotės stebėsenos plano derinimo tvarkos aprašą. Viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjų (toliau – judriojo ryšio operatoriai) nuomone, elektromagnetinės spinduliuotės teoriniai skaičiavimai turėtų būti vykdomi pagal Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos rekomendaciją ITU-T K.100:2019 „Radijo dažnio elektromagnetinių

laukų matavimas, siekiant nustatyti atitiktį nustatytoms ribinėms vertėms, taikomoms gyvenamojoje aplinkoje, kai bazinė stotis pradedama eksploatuoti“², Tarptautinės elektrotechnikos komisijos standartą IEC 62232:2017 „Radijo dažnio lauko stiprio, galios tankio ir savitojo absorbcijos koeficiento radijo ryšio bazinių stočių prieigose nustatymas, siekiant įvertinti poveikį žmonėms“³ ir techninę ataskaitą TR 62669:2019 „Radijo dažnio lauko stiprio, galios tankio ir savitojo absorbcijos koeficiento radijo ryšio bazinių stočių prieigose nustatymas, siekiant įvertinti poveikį žmonėms“⁴ (Gairių priemonių plano 1.4 papunktis).

21. Siekiant užtikrinti visuomenės saugą ir galimybę naudotis viešojo judriojo ryšio paslaugomis, judrusis ryšys turi būti prieinamas visuose visuomeninės paskirties pastatuose, taip pat požeminėse automobilių stovėjimo aikštelėse, liftuose, koridoriuose ir kitose šių pastatų patalpose. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro tvirtinamuose statybos techniniuose reglamentuose nėra aiškiai reglamentuoti inžinerinių, elektroninių ryšių tinklų įrengimo visuomeninės paskirties pastatuose reikalavimai, o Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus tvirtinamos Elektroninių ryšių infrastruktūros įrengimo, žymėjimo, priežiūros ir naudojimo taisyklės numato tik tam tikrų pastatų konstrukcijų technines sąlygas bei technines elektroninių ryšių infrastruktūros įrengimo, kabelių klojimo ir pan. charakteristikas. Tad sprendimai dėl visuomeninės paskirties pastatų aprūpinimo judriuoju ryšiu iš esmės paliekami statytojų valiai. Pažymėtina, kad viešojo judriojo ryšio svarba visuomenei ne mažesnė nei kitų inžinerinių tinklų (vandentiekio, šildymo, elektros energijos ir pan.), be to, tai visuomenės saugumo garantas, kuomet nelaimės atveju yra galimybė susisiekti su Bendruoju pagalbos centru. Atsižvelgiant į tai, būtina tobulinti elektroninių ryšių tinklų įrengimo visuomeninės paskirties pastatuose reglamentavimą, nustatytą statybos techniniuose reglamentuose, siekiant užtikrinti viešojo judriojo ryšio paslaugų prieinamumą visuomeninės paskirties pastatuose (Gairių priemonių plano 1.5 papunktis).

22. Tam, kad būtų galima efektyviai plėtoti judriojo ryšio, įskaitant 5G ryšį, tinklus, reikia peržiūrėti ir pakeisti teisinį reglamentavimą, siekiant užtikrinti skaidrias ir vienodas judriojo ryšio infrastruktūros įrengimo valstybės valdomuose nekilnojamojo turto objektuose sąlygas, pvz., įrengti ryšio antenas ant valstybės valdomų pastatų stogų, taip pat inžinerinių statinių ar jų dalyse. Tikslinga įvertinti servituto įrengti elektroninių ryšių infrastruktūrą, reglamentuoto Elektroninių ryšių įstatyme, taikymo išplėtimo galimybę.

23. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas nustato, kad nuomojamas gali būti tik turtas, kuris nenaudojamas valstybės funkcijoms įgyvendinti. Valstybės institucijos ir įstaigos, savo nustatytiems tikslams naudodamos radijo ryšio tinklus, eksploatuoja ryšio stiebus ir bokštus, kurie, vadovaujantis Elektroninių ryšių įstatymo nuostatomis, galėtų būti naudojami bendrai su kitais elektroninių ryšių rinkos dalyviais, kad būtų efektyviai išnaudojama tinkamos paskirties fizinė elektroninių ryšių infrastruktūra. Dėl nurodytų įstatymų nuostatų prieštaravimo užkertama galimybė Lietuvos pasienio ruože bendrai naudotis Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ryšio bokštais, nors techniškai jie būtų suderinami su judriojo ryšio operatorių įranga. Analogiška problema ir dėl valstybinių energetikos ir transporto įmonių valdomos tinkamos paskirties fizinės infrastruktūros.

24. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatyta, kad subjektai, kuriems valstybės ir savivaldybių turtas perduotas neatlygintinai naudotis,

² ITU-T K.100:2019 „Measurement of radio frequency electromagnetic fields to determine compliance with human exposure limits when a base station is put into service“. Nuoroda internete: <https://www.itu.int/rec/T-REC-K.100-201907-I/en>

³ IEC 62232:2017 standartas „Determination of RF field strength, power density and SAR in the vicinity of radiocommunication base stations for the purpose of evaluating human exposure“. Nuoroda internete: <https://webstore.iec.ch/publication/28673>

⁴ TR 62669:2019 techninė ataskaita „Case studies supporting IEC 62232 - Determination of RF field strength, power density and SAR in the vicinity of radiocommunication base stations for the purpose of evaluating human exposure“. Nuoroda internete: <https://webstore.iec.ch/publication/62014>

negali jo išnuomoti ar kitaip perduoti naudotis tretiesiems asmenims. Tai reikšmingai suvaržo judriojo ryšio operatorių galimybes pasinaudoti šiuo turtu savo vykdomai veiklai.

25. Pastebėtina, kad pastatų stogai nėra atskiras turtinis vienetas, todėl valstybės institucijos ir įstaigos konkurso būdu nuomoja unikalų numerį turinčius pastatus ir patalpas, siekdamos ši procesą dirbtinai suderinti su Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gruodžio 14 d. nutarimo Nr. 1524 „Dėl valstybės ilgalaikio materialiojo turto, valstybės ir savivaldybių nekilnojamojo turto nuomos“ nuostatomis. Tokio konkurso organizavimas yra sudėtingas procesas, paprastai trunka ilgai. Atsižvelgiant į judriojo ryšio operatorių veiklos specifiką, radijo ryšio įrangai (antenoms) įrengti reikalingos ne patalpos, bet vieta ant pastatų stogų ar inžinerinių statinių. Nuomos sąlygose dažnai taikomi įvairūs pertekliniai nepagrįsti reikalavimai, pvz., apdrausti turtą, sumokėti žemės nuomos mokesčio dalį ir pan., nustatoma sąlyga, draudžianti subnuomoti gautą vietą antenoms įrengti, nors Elektroninių ryšių įstatymas skatina viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjus (toliau – ryšio operatorius) bendrai naudotis esama infrastruktūra, taip mažinti sąnaudas, efektyvinti veiklą, mažinti vizualinę taršą ir t. t. Todėl siūlytina nustatyti aiškius, skaidrius valstybės ir savivaldybių nekilnojamojo turto objektų nuomos reikalavimus (Gairių priemonių plano 1.6 papunktis).

26. Numatoma, kad 5G ryšio plėtra bus vykdoma įrengiant ant įvairių visuomeninės paskirties objektų, valstybės institucijų ir įstaigų, taip pat savivaldybių kontroliuojamos fizinės infrastruktūros, įskaitant gatvių apšvietimo stulpus, kelio ženklus, šviesoforus, informacinius standus, autobusų stoteles ir kitą tinkamą fizinę infrastruktūrą, mažos aprėpties belaidžio prisijungimo taškus (angl. *small cell's*), kuriais numatoma tankinti ryšių tinklus. Ši iniciatyva yra ir 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/1972, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas (nauja redakcija), perkėlimo ir įgyvendinimo nacionalinėje teisėje proceso dalis. Numatoma, kad šios teisės įgyvendinimas gali pareikalausiti geresnio pasirengimo ir kompleksinių priemonių taikymo (Gairių priemonių plano 1.7 papunktis).

27. Efektyviai judriojo ryšio tinklų plėtrai užtikrinti svarbu sudaryti galimybę ryšio operatoriams plėtoti šviesolaidinių kabelių linijas, kurias palankiausia įrengti automobilių kelių juostoje arba šalia jos. Teisę viešųjų ryšių tinklus nemokamai įrengti valstybės ir savivaldybių kelių juostose, aikštėse, vamzdynuose, tiltuose, viadukuose, tuneliuose ir kituose kelio statiniuose, suderinus su valstybės ar savivaldybių institucijomis ar įstaigomis, užtikrina Elektroninių ryšių įstatymas. Tačiau pažymėtina, kad dažnai valstybės institucijos ir įstaigos neužtikrina šios galimybės, nes vadovaujasi kitais teisės aktais, pvz., reglamentuojančiais statybą ir (ar) teritorijų planavimą, taip pat įstatymų įgyvendinamaisiais teisės aktais, kurie nėra palankūs ryšio operatoriams pasinaudoti šia teise. Atsižvelgiant į tai, susidariusiai situacijai spręsti reikalingas bendras kompetentingų institucijų sprendimas dėl atitinkamų įstatymų taikymo ir įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų suderinimo (Gairių priemonių plano 1.8 papunktis).

28. Tikslinga būtų numatyti, kad rengiant teritorijų planavimo dokumentus, susijusius su transporto koridorių „Rail Baltica“ ir „Via Baltica“ statyba ar rekonstrukcija, būtų suprojektuotos ryšių kabelių kanalų sistemos, tinkamos ryšio operatorių tinklams įrengti, ir nustatytos šių sistemų įrengimo sąlygos. Taip pat siektina, esant galimybei, numatyti ir suprojektuoti konkrečias vietas ryšio bokštams statyti, nustatyti skaidrias bei sąnaudomis pagrįstas infrastruktūros nuomos sąlygas, tarifus (Gairių priemonių plano 1.9 papunktis).

29. Svarbu sudaryti tinkamas sąlygas judriojo ryšio operatoriams užtikrinti judriojo ryšio, įskaitant 5G ryšį, aprėptį geležinkelio linijose, geležinkelio stotyse, jūrų uostų, taip pat oro uostų teritorijose. Šiam tikslui siūlytina peržiūrėti valstybės valdomų įmonių vidaus procesus ir jų veiklą reglamentuojančius teisės aktus, ar šie nesudaro nepagrįstų kliūčių ryšio operatoriams numatytuose objektuose diegti judriojo ryšio tinklus. Esant galimybei iš anksto numatyti judriojo ryšio sistemoms įrengti tinkamą fizinę infrastruktūrą, suderinti technines, administracines šių sistemų naudojimo sąlygas (Gairių priemonių plano 1.10 ir 1.11 papunkčiai).

IV SKYRIUS TEISINIŲ, ORGANIZACINIŲ SĄLYGŲ, SKATINANČIŲ 5G RYŠIO PLĖTRĄ, SUDARYMAS

30. 5G ryšio plėtrai finansuoti siūlomos Europos Sąjungos finansavimo priemonės – Europos infrastruktūros tinklų 2021–2027 m. priemonė (angl. *Connecting Europe Facility*, CEF2) ir „Horizontas 2020“.

31. Europos infrastruktūros tinklų 2021–2027 m. priemonė skirta pažangiausiai skaitmeninei infrastruktūrai, kuria grindžiamas bendrosios skaitmeninės rinkos veikimas, diegti. Europos infrastruktūros tinklų 2021–2027 m. priemonės skaitmeninės dalies preliminarus biudžetas iki – 3 mlrd. Eur. Europos pramonės skaitmeninimas ir transporto, energetikos, sveikatos priežiūros ir viešojo administravimo sektorių modernizavimas priklauso nuo galimybės visiems už prieinamą kainą naudotis patikimais ir kokybiškais didelio ir itin didelio pralaidumo tinklais. Atsižvelgiant į nuolat augančią didelio pralaidumo tinklų ir elektroninių ryšių infrastruktūros paklausą, įgyvendinant pagal Europos infrastruktūros tinklų 2021–2027 m. priemonę finansuojamus projektus daugiau dėmesio bus skiriama skaitmeninio ryšio infrastruktūrai. Lietuva, dalyvaudama derybose dėl Europos Komisijos pasiūlytos finansinės Europos infrastruktūros tinklų 2021–2027 m. priemonės, kartu su kitomis Baltijos regiono valstybėmis pasiūlė į finansuotinių projektų sąrašą įtraukti pagrindinius Lietuvos transporto koridorius, taip pat TEN-T (angl. *Trans European Transport Network*) tinklo tarptautinius transporto koridorius, kuriuos numatoma padengti nenutrūkstamu 5G ryšiu.

32. Lietuva, siekdama užtikrinti tarptautinių transporto koridorių padengimą nepertraukiamu 5G ryšiu, sudarė susitarimus su Lenkijos, Latvijos ir Estijos šalių vyriausybėmis dėl bendradarbiavimo įgyvendinant šį projektą. Taip pat organizuoti susitikimai su Europos Komisijos atstovais, suinteresuotais rinkos dalyviais, pristatytos Gairių 30 punkte nurodytų finansinių priemonių sąlygos ir finansavimo galimybės. Rengiantis įgyvendinti numatytų transporto koridorių padengimo 5G ryšiu projektą analizuojama esama judriojo ryšio infrastruktūra, numatoma ryšio aprėptis, vertinami šio projekto kaštai. Numatoma, kad užtikrinus 5G ryšio aprėptį pagrindiniuose transporto koridoriuose bus sudarytos sąlygos juose testuoti ir naudoti savivaldes transporto priemonės.

33. „Horizontas 2020“ yra didžiausia Europos Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų programa, kuriai 2014–2020 m. skirta beveik 80 mlrd. Eur lėšų. Tikslinga kartu su kitų Europos Sąjungos valstybių narių suinteresuotais asmenimis dalyvauti šios finansinės priemonės remiamose veiklose ir įgyvendinti projektus, susijusius su 5G ryšio pritaikymo galimybių tyrimais savivaldžių automobilių srityje.

34. Siekiant paskatinti daugiau suinteresuotų asmenų įsitraukti į Europos infrastruktūros tinklų 2021–2027 m. priemonės ir „Horizontas 2020“ lėšomis finansuotinių projektų įgyvendinimą, tikslinga teikti metodinę pagalbą asmenims, diegiantiems ar planuojantiems diegti 5G ryšio tinklus Lietuvoje ir siekiantiems galimybės pasinaudoti Europos Sąjungos finansavimo priemonėmis (Gairių priemonių plano 2.1 ir 2.2 papunkčiai).

35. Analizuojant esamą ir reikalingą įrengti papildomą 5G ryšio infrastruktūrą ir siekiant užtikrinti tolygią ir ekonomiškai pagrįstą judriojo ryšio plėtrą, būtina rengiamame Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane numatyti elektroninių ryšių infrastruktūros plėtrą reglamentuojančius sprendinius. Lietuvos savivaldybės, siekdamos užtikrinti gyventojams galimybę naudotis kokybiškomis ir pažangiomis viešojo judriojo ryšio paslaugomis, turėtų atnaujinti savivaldybių teritorijų bendruosius ir specialiuosius planus ir numatyti konkrečias vietas (teritorijas) ryšio bokštams ir stiebams įrengti (Gairių priemonių plano 2.3 papunktis).

36. Lietuvos savivaldybių įsitraukimas ir palankus požiūris į 5G ryšio plėtrą yra labai svarbus. Siekiant išvengti nepagrįstos administracinės naštos ir perteklinio teisinio reglamentavimo, būtinas glaudus valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų bendradarbiavimas su judriojo ryšio operatoriais ir gerosios praktikos taikymas (Gairių priemonių plano 2.4 papunktis).

37. Europos Sąjungos valstybės narės išreiškė susirūpinimą dėl galimų su 5G ryšio tinklais susijusių saugumo rizikų ir 2019 m. kovo 22 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose⁵ nurodė, jog tikisi, kad Europos Komisija pateiks rekomendaciją dėl suderinto požiūrio į 5G ryšio tinklų saugumą. Europos Sąjungos požiūris į 5G ryšio tinklų kibernetinio saugumo užtikrinimą išdėstytas 2019 m.

⁵ Europos Vadovų Tarybos 2019 m. kovo 21 ir 22 d. susitikimo išvados, nuoroda: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-1-2019-INIT/lt/pdf>

kovo 26 d. Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/534 *5G tinklų kibernetinis saugumas* (toliau – Rekomendacija 2019/534), kurioje numatyta, kad valstybės narės iki 2019 m. birželio 30 d. atliks nacionalinius rizikos vertinimus, iki 2019 m. liepos 15 d. perduos juos Europos Komisijai ir Europos kibernetinio saugumo agentūrai (ENISA) ir susitars dėl priemonių rinkinio, kuriuo nacionaliniu ir Europos Sąjungos lygmenimis būtų mažinama nustatyta kibernetinio saugumo rizika.

38. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija 2019 m. birželio 26 d. pristatė nacionalinės 5G ryšio tinklų infrastruktūros ir su ja susijusios rizikos vertinimo ataskaitą, parengtą pagal Rekomendaciją 2019/534 ir atsižvelgiant į bendradarbiavimo grupės, įsteigtos pagal 2016 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/1148 dėl priemonių aukštam bendram tinklų ir informacinių sistemų saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti, 5G kibernetinio saugumo rizikos vertinimo gaires bei Prahos 5G saugumo konferencijoje paskelbtus pasiūlymus.

39. Remiantis rizikos vertinimo metu surinkta informacija prieita prie išvados, kad siekiant tinkamai valdyti riziką, suprasti ir kontroliuoti pavojus sistemose, kurios jungia technologinius, socialinius, ekonominius ir nacionalinio saugumo elementus, būtinas pasitikėjimas, todėl patikimi partneriai, produktai ir paslaugos taps pagrindiniu veiksnium, padėsiančiu užtikrinti Lietuvos visuomenei galimybes saugiai naudotis 5G ryšio tinklų infrastruktūra. 5G ryšio tinklų infrastruktūros saugumas negali būti laikomas vien tik technologiniu klausimu. Saugumo priemonės turi apimti žmogiškuosius išteklius, procesus, fizinę infrastruktūrą ir visas kitas susijusias rizikas tiek veiklos, tiek strateginių lygmenimis. Svarbu tai, kad šie 5G ryšio tinklų infrastruktūros saugumo klausimai jau tampa Europos Sąjungos ir Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (toliau – NATO) valstybių narių bendra darbotvarkės dalimi, siekiama suderinti rizikos vertinimo, skaitmeninių produktų, procesų ir paslaugų sertifikavimo sistemas, viešųjų ryšių tinklų vientisumo ir saugumo reikalavimus, atviros architektūros modelius, radijo dažnių naudojimo sąlygas. Siekiant Lietuvoje užtikrinti aukštą 5G ryšio tinklų infrastruktūros saugumo lygį ir norint sėkmingai įgyvendinti rekomenduojamas nacionalines rizikos valdymo priemones, būtų tikslinga jas derinti su Europos Sąjungos ir NATO lygmens strategija, politika ar teisiniu reglamentavimu.

1 lentelė. 5G ryšio rizikos poveikio vertinimas pagal Lietuvos ūkio sektorius.

Saugotinas turtas ir subjektai		Poveikio sritys*					
		Saugumo interesai, valstybės suverenitetas ir demokratija	Viešojo tvarka ir viešasis saugumas	Aplinkos apsauga	Ekonomika ir viešieji finansai	Asmens privatumas	Prekyba ir komercija
Ūkio sektoriai Išmonų sąrašas / I renginių ir turto sąrašas	Energetikos sektorius	○	○	○	○		○
	Transporto ir pašto sektorius	○			○		○
	Finansų sektorius	○			○	○	
	Sveikatos priežiūros sektorius		○			○	
	Geriamojo vandens tiekimo, paskirstymo ir tvarkymo sektorius			○			
	Informacinių technologijų ir elektroninių ryšių sektorius	○			○	○	○
	Aplinkos sektorius			○			
	Civilinės saugos sektorius	○	○				
	Krašto apsaugos sektorius	○		○			
	Maisto produktų sektorius				○		○
	Pramonės sektorius			○	○		○
	Užsienio reikalų ir saugumo politikos sektorius	○					
	Valstybės valdymo sektorius	○	○	○	○	○	○
	Viešojo saugumo ir teisinės tvarkos sektorius	○	○			○	

Paiškinimai:

Turėtų didelį poveikį ○ Neturėtų didelio poveikio □

* – pagal Europos Komisijos parengtas rekomendacijas sudarytos poveikio sritys.

Šaltinis – parengta pagal Europos Komisijos parengtas rekomendacijas.

40. Pagal Rekomendacijoje 2019/534 numatytą veiksmų planą valstybės narės, bendradarbiaudamos su Europos Komisija ir Europos kibernetinio saugumo agentūra, 2019 m. spalio 9 d. paskelbė Europos Sąjungos suderinto kibernetinio saugumo rizikos vertinimo 5G ryšio tinkluose ataskaitą⁶. 2020 m. sausio 29 d. Europos Komisija paskelbė komunikatą Europos Parlamentui,

6 Europos Sąjungos suderinto kibernetinio saugumo rizikos vertinimo 5G ryšio tinkluose ataskaita, nuoroda: https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=62132.

Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Saugaus 5G ryšio diegimas ES. ES priemonių rinkinio įgyvendinimas“ (COM(2020) 50 *final*), kuriuo pasiūlė Europos Sąjungos valstybėms narėms įgyvendinti rizikos mažinimo priemonių diegiant 5G ryšio tinklus rinkinį (Gairių priemonių plano 2.5 papunktis).

41. Numatoma, kad 5G ryšio tinklams diegti reikės didelių investicijų, teksiančių ryšio operatoriams. Dalį šių 5G ryšio plėtrai reikalingų investicijų sudarys išlaidos, patirtos teisei naudoti radijo dažnius įgyti. Siekiant efektyvios ir sparčios 5G ryšio plėtros, tikslinga ryšio operatoriams įvertinti galimybę taikyti Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme numatytą mokestinę lengvatą, skirtą investicijų sąnaudoms mažinti naujausias technologijas diegiančioms įmonėms.

42. Svarbu įvertinti būsimą judriojo ryšio, įskaitant 5G ryšio sistemas, elektros energijos poreikį, taip pat galimus elektros energijos tiekimo šaltinius, paskirstymo tinklą, kitus svarbius techninius parametrus. Siūlytina atlikti išsamų elektros energijos poreikio vertinimą ir pasiūlyti įmanomus taikyti tvarius kompleksinius sprendimus, kurie užtikrintų patikimą judriojo ryšio, įskaitant 5G ryšį, tinklų veikimą (Gairių priemonių plano 2.6 papunktis).

43. Siekiant pasinaudoti būsimais 5G ryšio teikiamais privalumais, kurie pirmiausia bus orientuoti į daiktų interneto ir įrenginių tarpusavio sąveika pagrįstų paslaugų plėtrą, numatoma skatinti inovatyvių technologinių sprendimų taikymą. Pažymėtina, kad siekiant išlaikyti tarptautinį konkurencingumą, pritraukti užsienio investicijų, paskatinti inovatyvių verslų bei produktų atsiradimą, reikia užtikrinti pažangiausių judriojo ryšio sprendimų įgyvendinimą Lietuvoje (Gairių priemonių plano 2.7 papunktis).

44. Lietuvos žiniasklaidoje ir užsienio šalių informacijos šaltiniuose skelbiamoje informacijoje apie 5G ryšio plėtrą pastebimas neigiamas požiūris, kurį lemia objektyvios ir kompetentingų institucijų ar organizacijų parengtos informacijos trūkumas. Kai bus pradėtos diegti 5G ryšio sistemos, tikslinga parengti ir išplatinti informaciją, skirtą visuomenei supažindinti su elektromagnetinės spinduliuotės saugos sveikatai užtikrinimo priemonėmis (Gairių priemonių plano 2.8 ir 2.9 papunkčiai).

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

45. Už Gairių priemonių plane numatytų priemonių įgyvendinimą pagal kompetenciją atsako jame nurodytos valstybės institucijos ir įstaigos, kurios kartą per metus iki vasario 1 d. apie įgyvendinimo eigą ir rezultatus informuoja Susisiekimo ministeriją.

46. Gairių priemonių plane numatytų priemonių įgyvendinimą koordinuoja Susisiekimo ministerija ir kartą per metus iki kovo 1 d. apie įgyvendinimo eigą ir rezultatus informuoja Vyriausybę.

Lietuvos Respublikos penktosios kartos judriojo
ryšio (5G) plėtros 2020–2025 m. gairių
priedas

LIETUVOS RESPUBLIKOS PENKTOSIOS KARTOS JUDRIOJO RYŠIO (5G) PLĖTROS 2020–2025 M. GAIRIŲ PRIEMONIŲ PLANAS

Uždaviniai	Priemonės	Atsakingas vykdytojas	Įgyvendinimo terminas
1. 5G ryšio tinklų diegimo techninių sąlygų sudarymas	1.1. Paskelbti aukcioną suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 3400–3800 MHz ir 694–790 MHz radijo dažnių juostų. Nesant galimybės paskelbti vienu metu šių dažnių juostų aukciono, numatyti terminą ir sąlygas skelbti 694–790 MHz radijo dažnių juostos aukcioną	Ryšių reguliavimo tarnyba	2020 m. IV ketv.
	1.2. Paskelbti viešąją konsultaciją dėl poreikio diegti 5G ryšį ir šio ryšio plėtrai naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 24,25–27,5 GHz radijo dažnių juostos, o nustačius, kad toks poreikis yra, paskirti radijo dažnius (kanalus) iš 24,25–27,5 GHz radijo dažnių juostos	Ryšių reguliavimo tarnyba	2020 m. IV ketv.
	1.3. Įdiegti naujos kartos interneto prieigos infrastruktūrą baltosiose šalies teritorijose (pastatyti apie 140 bendro naudojimo ryšio bokštų ir nutiesti apie 1 465 km šviesolaidinių kabelių linijų)	VšĮ „Plačiajuostis internetas“; Susisiekimo ministerija	2021 m. IV ketv.
	1.4. Pakeisti Radiotechninio objekto radiotechninės dalies projekto ir elektromagnetinės spinduliuotės stebėsenos plano derinimo tvarkos aprašą, tvirtinamą sveikatos apsaugos ministro įsakymu, kad būtų sudarytos sąlygos diegti judriojo ryšio sistemas, įskaitant 5G ryšį	Sveikatos apsaugos ministerija	2020 m. IV ketv.
	1.5. Pakeisti statybos techninių reglamentų reikalavimus ir elektroninių ryšių infrastruktūros įrengimo reglamentavimą, siekiant užtikrinti viešųjų judriojo ryšio paslaugų prieinamumą visose visuomeninės paskirties pastatų patalpose	Aplinkos ministerija; Ryšių reguliavimo tarnyba; Susisiekimo ministerija	2020 m. IV ketv.
	1.6. Supaprastinti teisinį reguliavimą dėl judriojo ryšio infrastruktūros įrengimo valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančiuose nekilnojamojo turto objektuose (pastatuose, pvz., ant pastatų stogų, taip pat inžineriniuose statiniuose ar jų dalyse)	Susisiekimo ministerija; Finansų ministerija; Vidaus reikalų ministerija; judriojo ryšio operatoriai	2020 m. IV ketv.
	1.7. Parengti teisės aktų, kuriais būtų sudarytos sąlygos ryšio operatoriams nemokamai naudotis valstybės ar savivaldybių valdoma fizine infrastruktūra, įskaitant gatvių apšvietimo stulpus, kelio ženklus, šviesoforus, informacinius	Susisiekimo ministerija; Aplinkos ministerija; Finansų ministerija	2020 m. IV ketv.

	stendus, autobusų stoteles ir kt., kuri techniškai yra tinkama įrengti mažos aprėpties belaidžio prisijungimo taškus, projektus		
	1.8. Peržiūrėti ir numatyti teisės aktuose galimybę ryšio operatoriams viešųjų ryšių tinklus įrengti valstybės ir savivaldybių kelių juostose, aikštėse, tiltuose, viadukuose, tuneliuose	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos; Susisiekimo ministerija; Aplinkos ministerija	2020 m. IV ketv.
	1.9. Rengiant teritorijų planavimo dokumentus, statant ar rekonstruojant transporto koridoriams „Rail Baltica“ ir „Via Baltica“ priskirtus kelius bei geležinkelius, suprojektuoti ryšių kabelių kanalų sistemas, tinkamas ryšio operatorių tinklams, ir nustatyti sąlygas jas įrengti. Esant galimybei suprojektuoti radijo ryšio bokštus	Susisiekimo ministerija	2020 m. IV ketv.
	1.10. Sudaryti palankias teisinės, techninės ir administracinės sąlygas judriojo ryšio operatoriams užtikrinti judriojo ryšio, įskaitant 5G ryšį, aprėptį geležinkelio linijose, geležinkelio stotyse	Susisiekimo ministerija; AB „Lietuvos geležinkeliai“	2020 m. IV ketv.
	1.11. Sudaryti palankias teisinės, techninės ir administracinės sąlygas judriojo ryšio operatoriams teikti judriojo ryšio paslaugas, įskaitant 5G ryšį, Lietuvos jūrų uostų, taip pat oro uostų teritorijose	Susisiekimo ministerija; VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija; VĮ Lietuvos oro uostai	2020 m. IV ketv.
2. Teisinių ir organizacinių sąlygų, skatinančių 5G ryšio plėtrą, sudarymas	2.1. Teikti suinteresuotiems asmenims metodinę pagalbą apie Europos Sąjungos finansavimo priemones, susijusias su 5G ryšio plėtra	Susisiekimo ministerija	Iki 2025 m. IV ketv.
	2.2. Koordinuoti tarptautinį bendradarbiavimą siekiant užtikrinti 5G ryšio aprėptį tarptautiniuose TEN-T transporto koridoriuose	Susisiekimo ministerija	Iki 2025 m. IV ketv.
	2.3. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane numatyti 5G ryšio plėtrą reglamentuojančius sprendinius	Aplinkos ministerija; judriojo ryšio operatoriai	2021 m. II ketv.
	2.4. Koordinuoti Lietuvos savivaldybių ir ryšio operatorių bendradarbiavimą, siekiant užtikrinti spartesnę 5G ryšio plėtrą savivaldybių teritorijose	Susisiekimo ministerija; Lietuvos savivaldybių asociacija	Iki 2025 m. IV ketv.
	2.5. Vertinant 5G ryšio tinklų saugumą, taip pat atsižvelgti į Lietuvos užsienio politikos ir nacionalinio saugumo interesus ir prireikus teikti rekomendacijas dėl 5G ryšio tinklų saugumo užtikrinimo	Krašto apsaugos ministerija; Užsienio reikalų ministerija; Nacionalinis kibernetinio saugumo centras prie Krašto apsaugos ministerijos	Iki 2025 m. IV ketv.
	2.6. Nustatyti elektros energijos tiekimo judriojo ryšio sistemoms, įskaitant 5G ryšį, poreikį ir pasiūlyti ryšio operatoriams įmanomus taikyti	Energetikos ministerija; judriojo ryšio operatoriai	2021 m. I ketv.

	kompleksinius sprendimus		
	2.7. Inicijuoti teisės aktų pakeitimus, kuriais būtų skatinama inovatyvių judriojo ryšio paslaugų, daiktų interneto ir įrenginių tarpusavio sąveika pagrįstų technologinių sprendimų plėtra	Susisiekimo ministerija; Ekonomikos ir inovacijų ministerija; Ryšių reguliavimo tarnyba	2022 m. IV ketv.
	2.8. Parengti ir išplatinti visuomenei informaciją apie elektromagnetinės spinduliuotės saugos sveikatai užtikrinimo, diegiant 5G ryšio sistemas, priemones	Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos	2020 m. III ketv.
	2.9. Informuoti visuomenę apie elektromagnetinės spinduliuotės saugos sveikatai užtikrinimo, diegiant 5G ryšio sistemas, priemones	Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos	Iki 2025 m. IV ketv.